

Enligt SÄNDLISTA

Bildande av naturreservatet Sandviksåsen i Håbo kommun samt fastställande av skötselplan

SAMMANFATTNING AV LÄNSSTYRELSENS BESLUT

./B Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som markerats på kartbilaga B som naturreservat. Reservatets namn ska vara Sandviksåsen. Länsstyrelsen förordnar med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att ett antal reservatsföreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla för reservatet.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn:	Sandviksåsen
Kommun:	Håbo
Fastighet:	Överhassla 1:6
Läge:	Västra sidan av Skohalvön, se bilaga A
Topografisk karta	11 H SO
Ekonomisk karta	117 39
Koordinat i rikets system	x= 66178, y= 15967
Koordinat enligt naturvårdsregistret:	11 H 3J 78 67
Gräns:	Markerad med kraftig punktstreckad linje på kartan, bilaga B
Area:	64 ha
Därav landareal:	41 ha
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen i Uppsala län
Markägare:	Staten genom naturvårdsfonden

GRUND FÖR BESLUTET

Beskrivning av området

Sandviksåsen är en 1400 m lång brant åsrygg, som sträcker sig utmed Mälaren mellan de små vikarna Skadeviviken i norr och Hasslaviken i söder. Dess norra del är en bred och drygt 50 m hög kulle med talrika välutvecklade fornstrandlinjer och med en gles torrängsartad granhage på det svagt välvda toppartiet. Från kullens västra strand skjuter den låga och smala, ca 40-50 m långa, Sandreveln ut i Mälaren. Åsens södra del är en ca 30 m hög "getrygg" med delvis grov skog och med en fornborg på en del av krönet. Sandviksåsen är bevuxen med barrskog.

En åsgrav med skogskärr mittför åsens östsida gör skillnaden mellan åsens båda huvuddelar särskilt markant. Längs de norra 2/3 av den östra åsfoten (även utanför åsgraven) sträcker sig en gles hagartad betesmark med rikliga snår av slån och en m m. Utmed hela denna åsida löper en körväg.

Ett markant inslag är den stora andelen gran som växer såväl på åsens sluttningar som på dess krön. Skogen har under lång tid utnyttjats på ett skonsamt sätt med plockhuggning och området har även betats.

På södra åsändan finns ett f d grustag som efterbehandlades år 1976. Intill åsändan ligger gården Sandvik.

Sandviksåsen är av mycket stort mykologiskt intresse på grund av skogens långa kontinuitet och skogsbetet. På åsen växer bl a den sällsynta bombmurklan som verkar vara knuten till just dessa kvartärgeologiska och biologiska förhållanden.

Inom området finns två registrerade fornlämningar, i norr nr 55 och i söder nr 91 i fornlämningsregistret för Häggeby socken. Nr 55 ligger på krönet av en åsrygg och består av två stensättningar. Nr 91 är en fornborg som även den har ett krönläge på åsen.

Sandviksåsen utgör ett dominerande inslag i landskapsbilden från flera håll, särskilt från Mälaren och Biskops-Arnö.

Sandviksåsen är i Uppsala läns naturvårdsprogram klassad som område av högsta naturvärde. Den ingår också i område av riksintresse för naturvård enligt 2 kap 6 § lagen om hushållning med naturresurser m m och område av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 3 kap 1 och 2 §§ samma lag. Hela området ligger inom ett område av regionalt intresse för kulturminnesvården, Hå 4, Häggeby.

1994-12-02

231-970-92

- Källor: - Ingmar, T. Bergmark, A. & Sandberg, G. 1968. Naturvårdsinventering av Uppsalatrakten.
- Borgegård, S-O. 1978. Revegetering av grustäcker- en pilotstudie 1 och 2. Meddelanden från Växtbiologiska inst. Uppsala 1978:1 och 1978:7.
- Martinsson, K. & Nitare, J. 1986. Bombmurklan, *Sarcosoma globosum*, en hotad svamp. SBT 80:169-184.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är att

- för framtiden bevara en till stora delar intakt rullstensås med bl a ett flertal fornstrandlinjer och en biås,
- bevara den gamla barrskogen med en mycket sällsynt svampflora
- bevara den säregna torrängsvegetationen på åsens krön
- bevara den hagmarksartade betesmarken utmed åsens östra sida.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Det beskrivna området, som avgränsas av punktstreckad linje på bilaga B, bör av skäl som ovan beskrivits särskilt skyddas på grund av åsens relativa orördhet, säregna torrängsvegetation och hagmarker.

Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) det område som markerats på bilaga B som naturreservat, benämnt Sandviksåsen.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (SFS 1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård och förvaltningsbestämmelser ska gälla området.

- A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet
-

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, mudra, spränga, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike eller på

annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning,

2. anordna upplag,
3. uppföra byggnad eller anlägga väg, stig, spång, brygga, parkeringsplats eller annan anläggning, utöver redan befintlig parkeringsplats i reservatets södra ände och befintlig stig,
4. dra fram mark- eller luftledning,
5. anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och fridlysningstavlor om reservatet undantagna,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
8. avverka, röja, skogsodla, utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för
 - absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
 - absolut nödvändiga åtgärder i anslutning till fornlämningar,
 - åtgärder för vidmakthållande av befintliga anläggningar,
 - åtgärder för vidmakthållande av befintlig betesmark på åsens östra sida,
9. införa för trakten idag främmande växt- och djurart,
10. sätta upp saltsten annat än för tamboskap eller utfordra vilt med undantag för stödåtgärder för utrotningshotad art,
11. framföra motordrivet fordon eller motorredskap med undantag för
 - erforderlig körning i samband med brandbekämpning,
 - erforderlig körning i samband med reservatets skötsel,
12. anlägga eller upplåta plats för tältning, camping, uppställning av husvagn, släpvagn, vattenfarkost eller motordrivet fordon, med undantag för tillfällig parkering på befintlig parkeringsplats,

13. upplåta mark för tävlingar, läger, ridning eller militära övningar,
14. anordna någon form av arrangemang varigenom allmänhetens fria tillträde till reservatet begränsas,
15. anordna eller upplåta mark för orientering eller snitslade spår.

Dessutom gäller:

16. Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t ex jakt,

- B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång
-

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder, som framgår av till detta beslut fogad fastställd skötselplan, vidtas inom området.

- C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet
-

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
3. gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, lavar eller på annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag med undantag för plockning av bär och vad som normalt anses vara matsvamp,
4. fånga eller bortföra djur med undantag för fisk, samla insekter, bortföra ägg eller bo eller medvetet störa djurlivet,
5. rida,
6. elda,

7. framföra eller parkera motordrivnet fordon annat än inom anvisad parkeringsplats,
8. anordna orienteringsverksamhet eller snitslade spår.

D Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen

1. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa nedanstående skötselplan. Inom ramen för denna kan Länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.
2. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i länet.

Skötselplan

Syftet med naturvårdsförvaltningen

Målet med områdets skötsel ska vara att långsiktigt bevara de geologiska bildningarna, vegetation och djurliv mot exploatering samt att ge besökare tillfällen till rekreation och naturupplevelser.

Disposition och skötsel av mark och vatten

Beskrivning

./C Naturförhållanden beskrivs i avsnittet "Grund för beslut" ovan. Området delas in i skötselområden enligt bilaga C.

Målsättning och riktlinjer

Skötselområde 1

Mål: Betad naturskog.

Åtgärd: Bete. Underhåll av stängsel.

Skötselområde 2

Mål: Den hagmarksliknande östra delen av reservatet hålls delvis öppen genom bete.

Åtgärd: Bete. Om betestrycket medger det utökas de öppna ytorna genom en försiktig röjning av buskvegetationen. Vissa träd

tas även bort för att bibehålla karaktären av hagmark. Går det inte att upprätthålla betet lämnas området att spontant växa igen.

Skötselområde 3

Mål: Det f d grustaget sköts så att det med tiden utbildas en torräng i reservatets sydsluttning och en tallskog som ansluter sig till den äldre skogen i täktens norra del. Inom det f d täktområdet finns ett flertal försöksytor som etablerades 1976 och som följts upp sedan dess. Det är angeläget att bevara dessa ytor.

Åtgärd: Försiktig gallring av de planterade tallarna.

Skötselområde 4

Vattenområdet. Del av mälurviken Gorran.

Mål: Fri utveckling.

Åtgärd: Ingen.

Faunavård - jakt

Jakten regleras inte i reservatsbeslutet. De förra markägarna innehar enligt köpekontraktet jakträtten under sin återstående livstid.

Stödåtgärder får vidtas för utrotningshotad djurart. I övrigt får ingen viltutfordring förekomma. Motordrivet fordon eller motorredskap får inte framföras inom området.

Anordningar för rekreation och friluftsliv -tillgänglighet

Beskrivning

Reservatet kan nås via vägen från Hägeby kyrka till Sandvik. I reservatets södra ände finns en p-plats. En stig leder från parkeringsplatsen och upp på åsens krön rakt norrut. Stigen leder därefter mot Sandreveln. Därifrån går två sträckningar av stigen, den ena följer sjöstranden mot p-platsen och den andra går över åsens högsta punkt mot öster för att därefter ansluta sig till körvägen som leder tillbaka till p-platsen. En soptunna finns utplacerad vid p-platsen i söder.

Övergripande målsättning

De anordningar som har ställts i ordning för att underlätta för besökande till reservatet får underhållas.

Riktlinjer och åtgärder

Stigen kan hållas öppen genom att kullfallna träd sågas av och förs åt sidan.

Renhållning

Naturvårdsförvaltaren svarar för renhållningen.

Information

Information om objektet ska lämnas på informationsskyltar, som placeras vid parkeringsplatsen och på Sandreveln.

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för produktion, uppsättning och underhåll av dessa skyltar. Skyltarna utformas enligt naturvårdsverkets anvisningar.

Utmärkning

Reservatsområdet ska vara utmärkt enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsynen av reservatet.

Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera slitage och andra förändringar i naturförhållanden m m.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Ekonomisk utredning

(Undantas från fastställelse.)

Reservatsskyltar med skylthållare	
inkl uppsättning:	20 000:-
Underhåll av stängsel, årlig kostnad:	3 000:-
Bete, årlig kostnad:	3 000:-
Årlig tillsyn:	7000:-

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten genom statens naturvårdsverk.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet, se bilaga D.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Wikström jämte ledamöterna Bror R Eriksson, Gunnar Hedberg, Lennart Hedquist, Gunnar Hofring, Leif Hällström, Agneta Kyller, Stephen Pettersson, Johnny Svahn samt tjänstgörande suppleanterna Bengt-Olov Eriksson, Uno Jansson, Rolf Jönsson, Birger Pettersson, Per-Otto Sylwan och Stig Thorsell.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Henricsson, länsantikvarie Eklund, länsarkitekt Lundgren, länsassessor Nygren, miljövårdsdirektör Petterson och byrådirektör Westerlind föredragande.

Jan-Erik Wikström

Urban Westerlind

Bilagor:

- A Översiktskarta
- B Reservatskarta, skala 1:10 000
- C Skötselplanekarta
- D Hur man överklagar

SÄNDLISTA

Boverket
Enköpings naturskyddsförening
Entomologiska föreningen i Uppland
Fastighetsbildningsmyndigheten
Håbo kommun
Häggeby västra vägsamfällighet, 198 00 Bålsta Mälarkraft,
Sjövägen 14, Box 103, 198 00 Bålsta Naturskyddsföreningen i
Uppsala län
Skogsvårdsstyrelsen i Uppsala län
Statens naturvårdsverk
Upplandsstiftelsen
Upplands ornitologiska förening
Uppsala naturskyddsförening

Gävle

Skutskär

Naturreseptet Sandviksåsen

Håbo kommun

BILAGA A.

Översiktskarta

Tillhör länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
1994-12-02
231-970-92

ÄLVKARLEBY

TIERP

ÖSTHAMMAR

UPPSALA

Norrtälje

ENKÖPING

HÅBO

Bålsta

Stoc

Reservatets läge

0 5 10 15 20 25 km

Naturreservatet Sandviksåsen

Håbo kommun

BILAGA B.

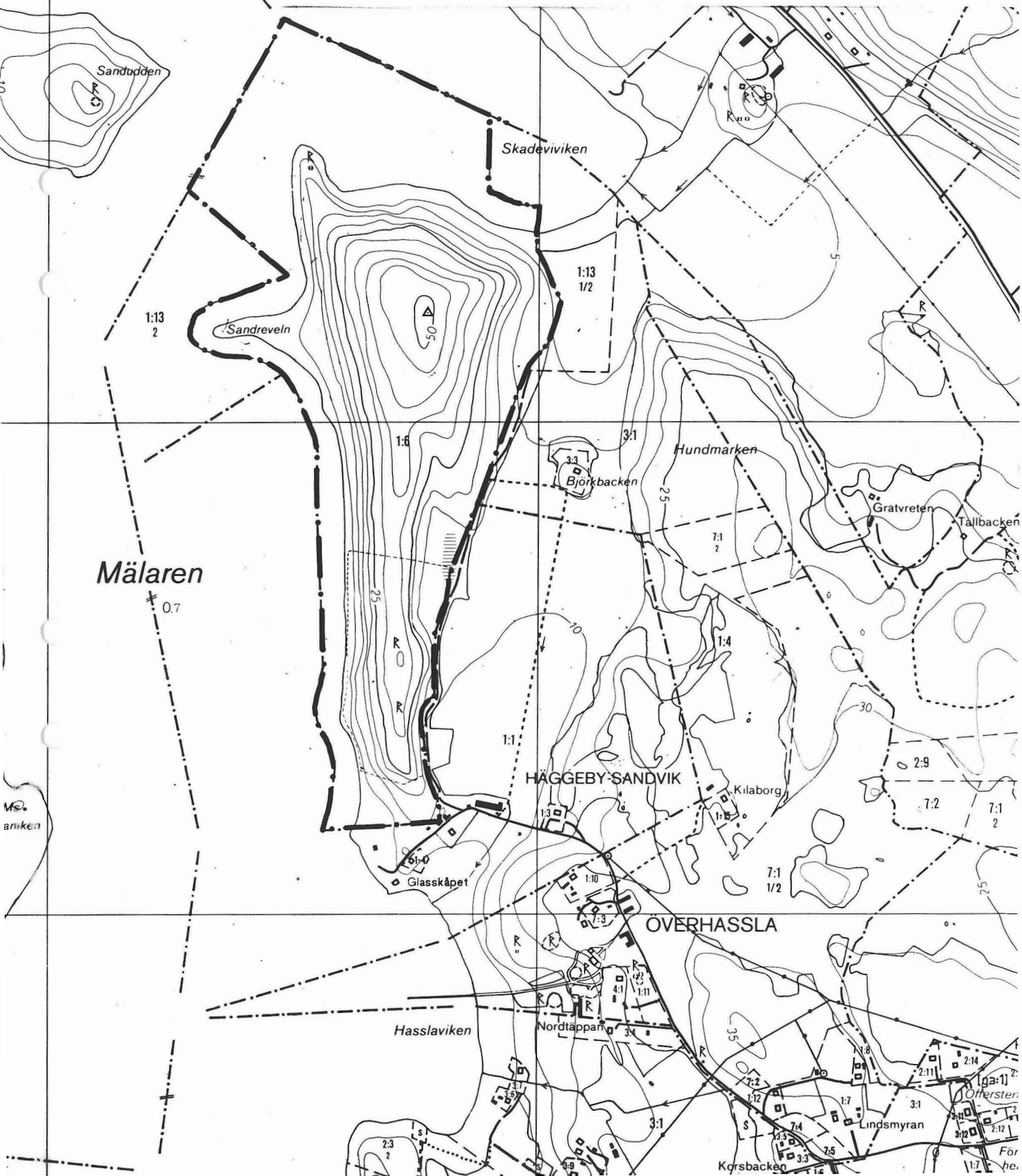
Tillhör länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
1994-12-02
231-970-92

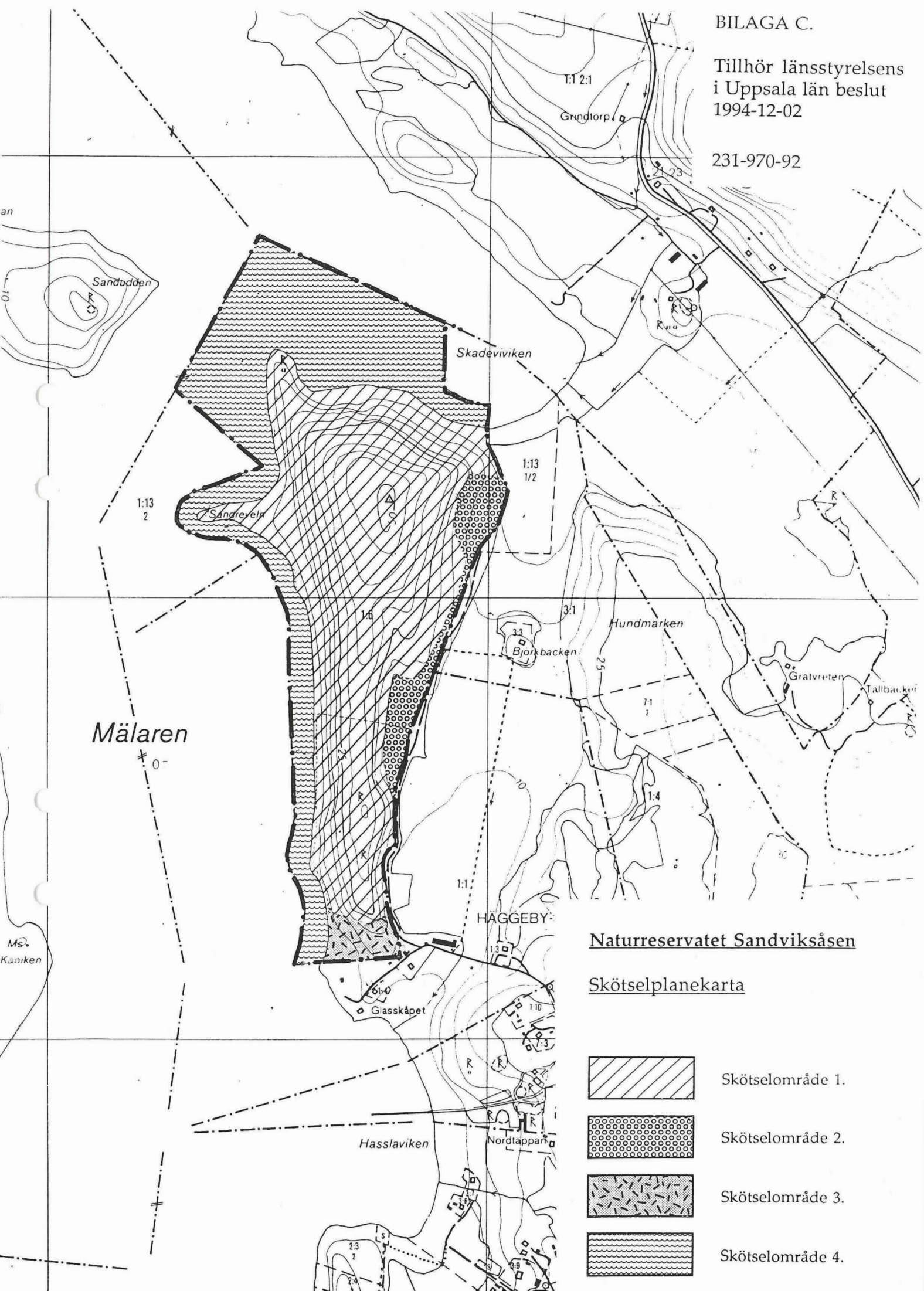
Reservatsgräns

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska
kartan 117 39

Naturreseptat Sandviksåsen

Skötselplanekarta

Skötselområde 1.

Skötselområde 2.

Skötselområde 3.

Skötselområde 4.

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet.

Det gör Ni genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) och
- redogöra för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet ska ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet ska lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag beslutet senast tillkännagavs, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, ring eller skriv till länsstyrelsen.